

STARTO

OFICIALA ORGANO DE ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO

Kongresa numero

Aperas en 5 000 ekzempleroj

Aprilo 1969

RENASKIĜO DE ĈEĤA E-MOVADO

En Brno kunvenis la 29-an kaj 30-an de marto 1969 kvarcent esperantistoj por partopreni konstituan kongreson de Ĉeĥa Esperanto-Asocio.

Organizaĵo de ĉeĥaj esperantistoj - likvidita unue dum la nazia okupado kaj poste en la tempo de stalinismo - renovigis nun sian memstarecon laŭ la principo de nova ŝtata aranĝo.

La ĵus kreita asocio estas unu el konsekvencoj de la demokratiiga procezo en Ĉeĥoslovakio, kiu profunde ŝanĝis politikan kaj socian vivon en la lando ankaŭ laŭ vidpunkto de homaj rajtoj kaj liberecoj, nome tiu de asociiĝo. Ĝi estas samtempe rezulto de senlaca agado de ĉeĥoslovaka Esperanto-movado de post 1952.

Jam en la jaro 1955 kreiĝis Tutŝtata Konsulta Komitato Esperantista, kiu post tri jaroj anstataŭis Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato, plenumanta funkcion de konsulta organo de Kultur-Ministerio por E-rondetoj en Ĉeĥoslovakio. Tiu ĝi farigis fundamento por nova tutŝtata organizo. Pasintjare ekfunkciis ankaŭ Preparkomitato de Ĉeĥa Esperanto-Asocio (PK ĈEA), kiu partoprenis i. a. ĉe finpretigo de nova organiza statuto kaj aliaj bazaj dokumentoj.

LA TURNOPUNKTO

La 24-an de januaro la statuto de ĈEA estis aprobita de Ĉeĥa Ministerio de Interno. Ekde tiu ĉi momento ĉiuj klopodoj koncentriĝis al preparo de konstitua kongreso; moravia ĉefurbo estis elektita por okazigi ĝin. En Brno, kie estas la plej malnova E-klubo en Ĉeĥoslovakio (fondita en 1901), okazis ankaŭ la lasta kongreso de EA ĈSR en la jaro 1950. Nun prezentigis ebleco aldoni la trian memorindan daton en ĝia Esperanta historio.

En tiuj tagoj verŝajne multaj rememoris pri poemeto publikigita en la lasta numero de "Esperantista," gazeto de EA ĈSR:

"Arbaron oni hakas...sed ni semojn ŝparos,
ilin la tero aperigos per vivforto
kaj verda mur' de batalantoj ree staros..."

LA ATENDITA TAGO

Sabato la 29-an de marto en la salono de Besední dům en Brno estis inaŭgurita konstitua kongreso de ĈEA. Ĉeestantaron alparolis prezidanto de Loka Kongresa Komitato kaj estro de Esperanto-Klubo en Brno s-ano Josef Vondroušek. Salutparolojn prezentis oficialaj gastoj, inter ili reprezentanto de Ĉeĥa Ministerio de Kulturo, direktoro de Kleriga Instituto en Prago, D-ro Miroslav Bukovský, sekcioestro de Urba Nacia Komitato en Brno Václav Pasourek kaj direktoro de Parko de Kulturo kaj Ripozo en Brno Vladimír Stein. Leteron de prezidanto de Universala Esperanto-Asocio Prof. D-ro Ivo Lapenna tralegis oficiala reprezentanto de UEA s-ano Mikuláš Nevan. La kongreso aparte kore bonvenigis la vortojn de Pavel Rosa, reprezentanto el Slovakio, kiu parolis en la nomo de Kleriga Instituto en Bratislava, Preparkomitato de Asocio de Esperantistoj de Slovakio (AES) kaj Slovaka Esperantista Societo ĉe Slovaka Akademio de Sciencoj. Li anoncis i. a., ke konstitua kongreso de AES okazos la 9 - 11-an de majo en Liptovský Hrádok (Meza Slovakio).

La partoprenantoj aŭskultis paroladojn de s-ano Ing. František Svíták, prezidanto de Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato kaj s-ano Josef Vitek, proponita prezidanto de ĈEA.

La kongreso aprobis Statuton de ĈEA kaj elektis Centran Komitaton de Ĉeĥa Esperanto-Asocio. La baloton partoprenis 162 delegitoj el 101 rondoetoj. La kongresa prezidiumo sendis telegramojn al prezidento de la respubliko kaj al ĉeĥoslovaka hokea teamo en Stockholm, transdonis dankleteron al direktoro de Kleriga Instituto D-ro Miroslav Bukovský kaj sendis salutleterojn al Ĉeĥa Nacia Fronto kaj Ĉeĥa Ministerio de Kulturo. Traktadon dum la unua tago gvidis prezidanto de FK ĈEA s-ano Jaroslav Mařík.

Dumtage kunsidis kelkaj sekcioj, jam fonditaj ĉe ĈSEK kaj aliaj, kiuj konstituiĝis dum la kongreso. En la plankunsido prezentigis la Komitato de ĈEA kun sia prezidanto s-ano Josef Vitek.

Oficiala organo de la nova organizaĵo farigis ĝisnuna informilo de FK ĈEA "Starto."

La kongreso atribuis al dek meritplenaĵoj esperantistoj - pioniroj titolon "honora membro de ĈEA." Estas jenaj gesamideanoj:

Anna B á r o c h o v á, Dr. Josef F o u s e k, Theodor K i l i -
an, Jiří K o ř i n e k, Miloš L u k á š, Dr. Tomáš P u m p r,
František P y t l o u n, Vilibald S c h e i b e r, Julie Š u p i -
c h o v á kaj Jaroslav Š u s t r.

En la ferma parto de la kongreso estis tralegita kaj per unuanima voĉdonado akceptita Program-deklaro de Ĉeĥa Esperanto-Asocio.

STARTO akceptas senpage individuajn kaj kolektivajn korespondanconojn el eksterlando. Oni indiku aĝon, profesion kaj konkretan postulon eventuale intereson.
/represo dezirata/

PRI LA AGADO DE ĈSEK KAJ ESPERANTO-RONDETOJ EN ĈEĤOSLOVAKIO

En sia raporto pri ĝenerala stato de ĉeĥoslovaka Esperanto-movado en pasintaj jaroj s-ano Ing. František Sviták aprezis aktivecon de tiuj rondetoj kaj unuopuloj, kiuj eĉ dum malfacilaj jaroj, en malfavoraj kondiĉoj ne hзитis oferi siajn fortojn por pluporti la torĉon... Dank'al ilia persistemo povis esti instalita la 1-a kaj en la jaro 1965 la 2-a Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato kun klara celo: krei kondiĉojn por ekzisto de nova memstara organizaĵo.

En la lastaj kvar jaroj esence kreskis aktiveco de ĉeĥoslovakaj esperantistoj, precipe en Slovakio. Rondeta familio atingis la nombron 130 kun 3 600 registritaj membroj. Precipe rimarkinda estis laboro de la junularo, kiu okazigis kelkajn konferencojn kaj internaciajn renkontiĝojn. Multaj Esperanto-kluboj kontribuis al plivigliĝo de la movado per similaj rimedoj. Longan tradicion havas en Ĉeĥoslovakio Someraj Esperanto-Tendaroj, kie ekestas novaj kaj perfektigas jamaj esperantistoj. La plej rimarkinda estas SET apud Lančov, aranĝata de Esperanto-rondeto en Třebíč, kiu sukcese okazis jam 17-foje. Por stimuli lernadon de Esperanto kaj informi pri diversaj aplikoj de IL estis eldonitaj diversaj helpiloj kaj propagandiloj. ĈSEK zorgis dum 10 pasintaj jaroj pri la aperado de "Informoj de ĈSEK" kaj ĉeĥoslovakaj eldonoj de internacia revuo "Paco." Fakaj sekcioj de ĈSEK, ekzemple tiu de MEM, aktive partoprenis en publika viva kaj kampanjoj de UEA.

La nova asocio transprenas selve multan sperton, sed kompreneble ankaŭ multajn taskojn ĝis nun ne plenumitajn.

((( )))

GVIDORGANOJ DE ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO

Membroj de CK ĈEA kaj ties revizia komisiono estis elektitaj tiuj ĉi samideanoj:

Estraro: 1. Josef Vitek (Mělník) - prezidanto, 2. Ing. František Sviták (Praha) - vicprezidanto, 3. Drahomír Kočvara (Ostrava) - vicprezidanto, 4. Pavel Polnický (Poděbrady) - sekretario

Estraranoj: 5. Jaroslav Mařík (Praha), 6. Zdeněk Hřešel (Brno), 7. Jiří Pondělíček (Praha)

Komitatanoj: 8. Oskar Hrubý (České Budějovice), 9. Ing. Ladislav Krajčic (Tábor), 10. Vladimír Bořánek (Plzeň), 11. RNDr. Vlastimil Novobilský, CSc. (Ústí nad Labem), 12. Miloš Hruška (Jablonec), 13. Lihart Rýznar (Svitavy), 14. Naděžda Zedníčková (Lanškroun), 15. Pavel Sittauer (Třebíč), 16. Ing. Vlastimil Kočvara (Opava), 17. Drahomíra Zdvihalová (Praha)

Vickomitatanoj: 18. Josef Vondroušek (Brno), 19. Tomáš Balda (Řevnice), 20. PhDr. Jaromír Jermář (Praha), 21. František Wohlmuth (Domažlice), 22. Oldřich Knichal (Praha), 23. Ing. Zdeněk Polák (Litoměřice), 24. Jarmila Rybáčková (Pardubice), 25. Josef V. Otta (Šumperk).

Revizia komisiono: 1. Ak. arch. Josef Drlík (Praha), 2. Milada Josková (Praha), 3. JUDr. Vladimír Mohapl (Olomouc)

Anstataŭantoj: 4. Ing. Aleš Bednařík (Brno), 5. Gustav Kremláček (Žďár nad Sázavou).

((( )))

PROGRAM-DEKLARO DE ĈEA ESPERANTO-ASOCIO
(konciza enhavo)

En sia programo, aprobita de la konstitua kongreso, ĈEA konsideras kiel sian ĉefan taskon la disvastigadon de la IL kiel rimedo de interkomprenigo kaj internacia kunlaboro. La asocio klopodos plilargigi siajn kontaktojn kun eksterlandaj Esperanto-organizaĵoj kaj institucioj; tiuj ĉi kunlaboro devas okazi surbaze de la respektado de homa, nacia kaj politika suverenecoj.

ĈEA celas plenumi ĉi tiujn principajn aktivecojn:

- konatigi internacian lingvon al la plej vasta publiko kaj zorgi pri instruado de IL
- subteni lokajn Esperanto-grupojn kaj ilian agadon
- eldonadi regulan presorganon - informilon kaj ligilon de sia membraro
- eluzi ĉiujn eblojn por eldonado de Esperanta literaturo kunlaboro kun lokaj Esperanto-organizaĵoj
- atingi kolektivajn kaj individuajn membrecon en superaj organoj de la universala Esperanto-movado
- zorgi speciale pri eduko de junularo, kiu montris ekstreman aktivecon en lastaj jaroj
- helpi al plua aktiveco de fakaj sekcioj kaj komisionoj
- mobilizi teoriajn esplorojn pri internacilingva problemo kaj la internacia lingvo mem
- kunlabori kun aliaj enlandaj sociaj organizaĵoj.

SEKCIOJ KAJ KOMISIONOJ DE ĈEA

La kongreso havis precipe laboran karakteron. Tiel plej bone manifestigis volo de la kongresanoj meti ju pli solidan fundamenton por la nova periodo de la ĉeĥa Esperanto-movado. Estas ĝojige konstati, ke en Brno konstituiĝis kvar novaj sekcioj de ĈEA. En kunsidoj de la sekcioj estis re- aŭ novelektitaj tiuj ĉi gvidaj funkciuloj:

MEM - sekcio	- Tomáš Balda, Řevnice
Junulara Sekcio	- Drahomíra Zdvihalová, Praha
Sekcio de fervojistoj	- Bohumil Král, Praha
Sekcio de instruistoj	- RNDr. Vlastimil Novobilský, Ústí nad Labem

Novaj Sekcioj:

Sekcio de teknikistoj	- Ing. Jan Werner, Brno
Medicina sekcio	- Jan Ambrož, Brno
Sekcio de KELI	- Prof. D-ro Rudolf Horáký, Praha
Sekcio de IKUE	- Aleš Berka, Vsetín.

Por ke la nova asocio bone funkciu, ĉi bezonas sian propran oficejon kaj precipe multnombran anaron. Ambaŭflanke vi povas helpi farigante membro de Ĉeĥa Esperanto-Asocio. Membreco en ĈEA estas morala devo de ĉiu ĉeĥa esperantisto.

GRAVA KAJ URĜA ALVOKO

al la estraroj de niaj Esperanto-kluboĵ kaj al ĉiuj aktivaj esperantistoj

Estimataj kaj karaj geamikoj,

Ĉu necesas konvinki vin, ke la memstara Esperanto-organizaĵo sen laŭ-
eble potenca membrobazo signifus preskaŭ nenion?

Pro tio ni nun atentigas vin plej insiste, pritraktu kun tre serioza konsidero la alvokon, kiun vi ricevos dum sekvontaj tagoj. Klopodu per ĉiuj fortoj kaj argumentoj akiri la plej grandan nombron de membroj por la nova Asocio en la indikita proksima tempo (gis la 20-a de junio 1969). Necesajn informojn, dokumentojn kaj indikojn (Statuton, kotiz-regularon kaj postmandaton) ricevos ĉiuj Esperanto-kluboĵ en kaj kun la alvoko.

Antaŭen al entuziasma kaj oferema agado favore al la plena prospero de la nova Asocio kaj la plej dezirinda celo - 2 000 asociaj membroj en unua etapo!

Ni firme esperas, ke vi ĉiuj eluzos novajn kondiĉojn kaj kuniĝos senprokraste en ĝenerala strebado por la komuna nobla afero.

Via
ESTRARO DE ĈEA

UTILA INFORMILO

"La batalo por libereco de Ĉeĥoslovakio neniam estis nura batalo por renovigo de la Ĉeĥoslovaka ŝtato; ĝi ĉiam estis ankaŭ batalo por la humanismaj idealoj de demokratio kaj de sociala progreso..."

Historian signifon de la demokratiiga procezo en Ĉeĥoslovakio analizas D-ro Jaromír Jermář en sia antaŭparolo por Esperanto-eldono de AGADPROGRAMO DE KOMUNISTA PARTIO DE ĈEĤOSLOVAKIO, akceptita la 5-an de aprilo 1968. Kaj ĝuste tiu ĉi procezo, kiu renovigas la bazajn civitanajn rajtojn inkluzive tiujn de asociigo, ebligis al la Ĉeĥoslovakaj esperantistoj post dek sep jaroj festarigi memstaran esperantistan organizaĵon.

La Agadprogramo de KPC, kiu aperas post unu jaro en internacia lingvo, povas servi kiel aŭtentika informaro por ĉiuj eksterlandaj samideanoj. La dokumenton tradukis Jaroslav Mařík, eldonis ĈSEK - Kleriga Instituto en Praha. Eldonkvanto 2 000 ekzempleroj, 110 paĝoj. Akirebla ĉe ĈEA.

DOKUMENTO PRI HOMA AMO, kiu spitas kruelan realon de malbono, tiel oni povus nomi leterojn de Mari Kuderíková, 22-jara ĉeĥa junulino ekzekutita de nazioj en 1942. La libron, kiu estis eldonita antaŭ kelkaj jaroj, esperantigis lastatempe anoj de la Esperanto-rondeto Gottwaldov (suda Moravio). Parton de la traduko oni povis jam legi en STARO (oktobro 1968). Esperantista mondo per sia intereso devus helpi, ke la libro povu aperi en Esperanto. Aligojn sendu al Esperanto-rondeto ĉe ROH, Svit-ZPS-RĚ, Gottwaldov.

STARO - oficiala organo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio = redaktas: D-ro Josef Kavka, Jaroslav Mařík, Ing. František Sviták, Ivo Železný = respondeca redaktoro: Oldřich Kníchal = Adreso: Blanická 4, Praha 2

PROGRAM - DEKLARO

de la Komitato de Junulara Sekcio de Ĉeĥa Esperanto-Asocio

Sub iom fiera titolo ni prezentas al vi tute simplan liston de tio, kion ni volas en la plej frua estonteco fari, aŭ kion ni volas almenaŭ provi. La Program-deklaro rilatas al la periodo ĝis la fino de la jaro 1969, kiam ni prezentos la rezultojn de nia agado al la membraro kaj igos ilin prijuĝi demandojn pri la estonteco de la esperantista junularo en nia lando. Tiutempe ni jam konas niajn eblecojn kaj kapablojn, la nombron de membroj kaj ilian volon kunlabori, kaj ni konkludos laŭ tio. Fine, la membraro ne kotizos al la Sekcio, sed kontribuos per siaj ideoj, proponoj kaj helpo. La celojn difinitajn en la Regularo de la Sekcio kaj en tiu ĉi program-deklaro ni povas plenumi nur per kunlaboro de ĉiuj membroj.

La Komitato de la Sekcio

- strebos kune kun junaj esperantistoj en Slovakio krei ĉeĥoslovakian junularan esperantistan organizon
- ligos kontaktojn kaj kunlaboros kun junularaj esperantistaj organizoj, amikaj al nia patrujo
- petos pri aliĝo de la Sekcio al TEJO
- kunlaboros kun organizoj, defendantaj la homrajtojn kaj batalantaj kontraŭ la lingva diskriminacio, precipe kun Societo por la Homrajtoj
- kunlaboros kun junularaj organizoj, uzantaj Esperanton, ekz. kun Junák (Skolto)
- strebos varbi kiel eble plej grandan nombron de junaj esperantistoj por membriĝi en la Asocio kaj Sekcio
- sekurigas la produktadon kaj distribuadon de la asocia gazeto
- kunordigos preparlaborojn por eldoni lernolibrojn de Esperanto
- propagandos junularan etapon de Somera Esperanto-Tendaro en Lančov
- informos la neesperantistan junularon pri la agado de la Sekcio kaj pri la Internacia Lingvo ĝenerale
- informos la membraron pri okazaĵoj en la monda Esperanto-movado kaj pri eblecoj partopreni Esperanto-agadojn eksterlande, parte per organo de la Sekcio "Junularaj Paĝoj," parte per neregulaj cirkuleroj aperantaj de tempo al tempo launecese
- por interesigantaj membroj aranĝos lingvajn ekzamenojn
- per ĉiuj fortoj serĉos ĉambron por sia sekretariejo, sen kiu la agado de la Sekcio tute ne eblas

Ni prezentas al vi tiujn ĉi punktojn kiel nian laborplanon, kiu kunlabore kun vi ne devus resti nur sur papero.

Zdvihalová+Němec+Železný+Nevan+Kaniuga+Adámec+Hasala= La Komitato

Pri la Konstitua Kongreso de Ĉeĥa Esperanto-Asocio vi estis sufiĉe detale informitaj sur la antaŭaj paĝoj. Nia tasko estas konatigi al vi rezultojn de la Konstitua Kunsido de Junulara Sekcio de ĈEA okazinta dimanĉe la 30-an. La informo estas nur konciza, ĉar ni opinias, ke ne valoras la vortoj, sed la agoj.

Kvardek junaj ĉeestantoj sukcesis dum eksterordinare mallonga tempo de unu horo kaj duono pritrakti kaj aprobi la Regularon de la Sekcio, elekti novan Komitaton kaj pridiskuti problemojn de la plej frua estonteco.

En sekretaj elektoj estis el dek du kandidatoj elektita jena ĝenerala Komitato de la Sekcio, kies funkcia periodo estas laŭ la Regularo dujara:

- prezidantino - Drahomíra Zdvihlová, Biskupcova 55, Žižkov, Praha 3
- vicprezidanto - Ladislav Němec, poštovní příhrádka 35, Vítkovice, Ostrava 3
- sekretario - Ivo Železný, Vrchlického 41/493, Košíře, Praha 5
- kasisto - Jan Nevan, V Horní Stromce 14, Královské Vinohrady, Praha 3
- komitatano (eksteraj rilatoj) - Ladislav Kaniuga, Vladimírova 11, Nusle, Praha 4
- komitatano (STELO) - Jaroslav Adamc, Leninova 88, Brno
- komitatano (SET Lančov) - Vladimír Hasala, S. K. Neumanna 57, Hodonín

Program-deklaron de la Komitato bonvolu legi dorspage. La komitato antaŭdankas al ĉiu, kiu sendos al malsupre menciita adreso siajn opiniojn kaj proponojn.

Ĝis relego!

Nova adreso de la Sekcio estas:

Junulara Sekcio de ĈEA
poŝtkesto 168
P r a h a 1
Ĉ E Ĥ I O
ĈEHOSLOVAKIO

=====
ATENTONI! Ne plu validas adresoj!
=====

Centro de Junaj Esperantistoj
Ječná 8, Praha 2
Junulara Sekcio de ĈSEK
Blanická 4, Praha 2

KORESPONDA SERVO DE JS ĈEA volonte akceptas korespondpetojn de ĝejunuloj el la tuta mondo. Bonvolu indiki aĝon, interesojn ktp.

JUNULARAJ PAĜOJ - oficiala organo de Junulara Sekcio de Ĉeĥa Esperanto-Asocio = redaktas: la Komitato

ČESKÝ ESPERANTSKÝ SVAZ

Blanická 4, Praha 2

PŘÍSPĚVKOVÝ ŘÁD ČES

1. Odvod členských příspěvků svazu:
  - a) činný člen . . . . . 48,-- Kčs
  - b) studenti, důchodci apod. . . . . 24,-- Kčs
  - c) podporující člen . . . . . nejméně 100,-- Kčs
  - d) rodinní příslušníci. . . . . 10,-- Kčs
  - e) přispívající členové . . . . . nejméně 10,-- Kčs.

2. Zápisné: se platí jednorázově při podání přihlášky 10,-- Kčs
(včetně legitimace)

3. Další ustanovení:
  - a) v členském příspěvku kategorií a, b, c je zahrnuto před-
platné na svazový časopis; týká se pouze členů svazu, kte-
ří jsou zároveň členy některé místní skupiny
  - b) příspěvky se platí jednorázově za kalendářní rok prostřed-
nictvím místních esperantských skupin
  - c) přímo členové svazu platí členské příspěvky podle katego-
rie a nebo b zvýšené o 20,-- Kčs (včetně svazového časopi-
su) přímo na účet svazu.
  - d) ve výjimečných případech bude umožněn odběr svazového ča-
sopisu i nečlenům za zvýšenou cenu 24,-- Kčs ročně
  - e) čestní členové svazu nejsou povinni platit členské pří-
spěvky
  - f) peněžní i věcné dary ve prospěch svazu budou s díky při-
jímány a jména dárců zveřejnována ve svazovém časopise.

Tento příspěvkový řád byl schválen ustavující schůzí ÚV ČES dne
30. března 1969 v Brně.